

ABONAMENTUL.

Pentru Monarhie:
Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:
Pe un an 24 coroane

1/2 an 12 cor. 1/4 an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Conferența episcopescă dela Blaj.

Zilele de Miercuri și Joi au fost pentru Blaj zile de sărbătoare, întrunindu-se atunci în castelul mitropolitan Ilustrii reprezentanți ai diecezelor sufragane. În ședințele ce s-au ținut, s-au discutat chestiile cele mai vitale cari preocupă astăzi viața noastră bisericească. Astfel s'a discutat chestiunea autonomiei bisericești și nouile ordinațiuni ale contelui Apponyi.

Arhieriei au fost la culmea chemării lor, ridicându-și cuvântul lor autoritar în aceste zile extrem de grele, prin cari trece biserica noastră.

Dragostea și recunoștința poporului credincios îi va urmări în acțiunea lor de păstori adevărați ai turmei cuvântătoare.

Lăsăm acum să urmeze raportul acestor ședințe memorabile.

Conferența s'a ocupat mai întâi cu rescriptele ministeriale privitoare la preparandia din Blaj, Gherla și Oradea. În legătură cu chestia preparandiilor s'a discutat și luat hotărâri privitor la statificarea școlilor dela graniță, ordonată de ministrul cultelor, contele Apponyi Albert.

Ordonanțele ministeriale au provocat o vie discuție, iar motivarea prin care s'a dispus statificarea școlilor și suspendarea lecțiilor dela institutele noastre pedagogice, a stârnit mare mâhnire la toți participanții.

S'a hotărât, ca privitor la ambele ordonanțe să se adreseze un memoriu ministrului Apponyi, în care să se ceară scoaterea din vigoare a ordonanțelor sale și funcționarea neconturbată a școlilor atinse. La motivarea ministrului privitor la aceste școli, memoriul are următoarele cuvinte: „La deliberarea ca-

zurilor când este vorba ca vre-o câțiva dintre preoții și învățătorii greco-catolici din patrie cari cu ocazia invaziunii românești au dispărut sau se pare ca și când ar fi cooperat cu dușmanul, este a-se lua în considerare aceea împrejurare, că la retragerea oștirii dușmane nu numai învățătorii absolvenți în institutele gr.-cat. ci și în preparandii de stat și mulți cetățeni fără deosebire de limbă ai patrii noastre au dispărut, fără ca motivul dispariției lor să fie cunoscut până aci. Considerând că cei mai mulți și-au lăsat aci vatră, familia, averea și poziția prin care își susțin familiile, apare ca probabilă aceea presupunere, că au fost târiți ca ostatici de războiu sau prin intervenirea situației tulbure s'au depărtat cuprinși de groaza procedurii extraordinare, în urma căreia mai mulți au fost aci deținuți și internați“.

Memoriul arată cu date statistice, că dintre 401 învățătorii gr.-cat. români s'a introdus cercetare numai împotriva alor șapte, dintre cari unul și-a făcut studiile la preparandia din Deva, iar ceilalți șase au studiat înainte de primirea lor în institutul pedagogic, în diterite școli medii de stat din Făgăraș și Sibiu.

Conferența roagă pe ministrul cultelor să binevoiască a lua toate acestea în dreaptă considerare și a-și revoca ordinațiunea care în felul acesta ușor poate fi privită ca o retorziune nemeritată față de poporul românesc din țară.

* * *

A doua chestiune mare care a preocupat în deosebi conferența aceasta a fost *autonomia catolică*. Cetitorii noștri cunosc

starea acestei chestiuni din comunicatele câte au văzut lumina zilei și în coloanele acestei foi. Bărbați de stat, oameni cu răspundere și chiar membrii ai guvernului, s'au declarat în repetite rânduri, că proiectul autonomiei catolice este gata și va fi prezentat Camerei într'una din sesiunile cele mai apropiate. Chestia aceasta care preocupă în măsură colosală opinia publică românească și în special cercurile noastre bisericești a dat prilej la documentarea nealterată a solidarității noastre a tuturor în hotărârea ce s'a luat de conferența episcopescă.

Intr'un memoriu ce se va prezenta zilele acestea guvernului, se va ridica protest împotriva oricărei încercări de a ne încadra în autonomia catolică. Se va stăruî cu toată hotărârea asupra cererilor noastre privitor la autonomia catolică, cari cereri se cuprind în cele două memorande înaintate la timpul său cercurilor competente în numele episcopatului și a întregii provincii metropolitane.

Conferența a declarat, că nici odată sub nici o formă nu va primi o altă autonomie bisericească decât prozrie și independentă a bisericii noastre, așa după cum istoria, tradițiile, iegile țării și bula papală a decretat-o când a înființat aceasta mitropolie.

Delegația clerului ortodox român a fost primită în audiență de Rege. („F. P. R.") În 21 oct. Majestatea Sa a primit în audiență în palatul regal din Budapesta delegația clerului ortodox român din Ungaria, sub conducerea Mitropolitului Vasile Mangra.

Delegația este compusă din Episcopul Aradului I. Papp, Episcopul Caransebeșului Miron Cristea, abhimandriții Ilarion Pușcaru și Filaret Musta, precum și noul vicar de Oradea R. Ciorogar.

Mitropolitul Mangra a ținut o lungă cuvântare, în care a spus că biserica română

de rit greco-oriental a dat în toate împrejurările atâtea dovezi strălucite de sinceră credință și dragoste către tron, încât virtuțile noastre cetățenești au fost deapururi recunoscute de însuși Domnul răposatul rege Francisc Iosif. Mitropolitul Magra asigură pe rege că biserica, care stă sub conducerea Sa și care grație grijei părintești a regelui, a dobândit propria ei autoonomie, îi va păstra vecinică credință și recunoștință. Mitropolitul Vasile Magra a terminat spunând, că și românii, împreună cu ceilalți fi ai patriei, și au jertfit viața și avutul pentru tron și patrie și că biserica greco-orientală va servi totdeauna cu credință și devotament patriei ungare.

Majestatea Sa a răspuns:

— Primesc salutul Sf. Voastre cu sinceră bucurie și satisfacție și n'am să uit niciodată că în aceste grele, însă eroice timpuri, ați căutat ocazie, spre a-mi exprima în numele mitropoliei, al clerului și al credincioșilor loialitatea voastră patriotică și sincerul devotament. Vă mulțumesc din inimă și D-Voastră și tuturor. Răspund cu mulțumire și sinceră recunoștință credinței și jertfei patriotice și asigur pe fiecare membru al bisericii greco-orientale române, că voi ține totdeauna în cinste religia și drepturile bisericii lor.

Răsboiul european.

— Telegramme oficiale. —

Budapesta, 24 August. Dușmanul din nou a atacat fără succes la Soveja și nord de Susita. În luptele dela cursul Susita și Ocna s'au distins aeroplanelle noastre. Spre nord de Nistru rușii cu divizii tari de sondaj înaintează pipăind.

A 11-a luptă dela Isonzo continuă. Înainte de amiazi relativ a fost liniște, dar îndată după amiazi s'au pornit lupte pe platoul Bainsyza Heiligen Gest. Italienii, cari incontinuu aduceau întăriri, au îndreptat atacuri puternice contra pozițiilor ce sunt spre sud de Vrh. Nu au obținut nicăiri vre-un succes. Divizia 106 de glotași și regimentul de infanterie nr. 1 în luptele cele mai grele și-au apărat pozițiile cu eroism. Intre Wypach și mare armata a treia italiană din nou a atăcat cu puteri mari. După foc de artilerie de mai multe ore, infanteria dușmană a început asalturi concentrice în masă, până când artileria noastră a zdrobit coloanele dușmane a flancului nordic. La Kostanjavica și între mare s'au dat lupte din apropiere de mai multe ore. Luptătorii dela Karst cu eroism fără păreche au respins toate atacurile inamicului, de multeori superior numerice. Din succesele glorioase și-au luat partea amândouă statele Monarhiei, precum și Bosnia. Eri au câștigat succese neperitoare regimentele de infanterie 11, 47, 51 (Cluj), 62 (Oșorhei), 63 (Bistrița). Terenul de luptă dela Karst e acoperit de nenumărate cadavre italiene.

În Flandria între Langemarck și Hollebeck luptele de artilerie s'au înmuiat pe timp scurt. Englezii au dat atacuri parțiale numai la Westhock, care însă s'a zădărnicit. Azi dimineață germanii au recucerit teritorul dela

Ypern—Moniu, pierdut în luptele de mai înainte. Trupele din Canada au încercat din nou să pătrundă în Lens și pozițiile din apropiere. În lupte îndârjite germanii și-au păstrat pozițiile de până acum. La Maas, cota 304 din pădurea Avacourt, la Beaumon și pădurea Fosses luptele de artilerie s'au înăsprit. Cota 340 a fost evacuată, amăsurat planului. Atacurile franceze au fost reținute de artileria noastră. În luptele nesuccese din 22 crt. englezii au pierdut 22 automobile pancerate.

Din recolta anului 1917, cât putem reținea și cumpăra pentru trebuințele noastre casnice și economice?

(Continuare.)

II. Pentru trebuințele economice.

Prin ordinul 67700—1917 al ministrului r. ung. de agricultură se precizează cuantul, care se poate reține pentru trebuințele economice.

1. *Competințele în naturale ale precțiilor, învățătorilor ș. a.* fiecare produent le socotește între trebuințele sale economice și e dator să le plătească până în 15 Octomvrie 1917, adică înainte de ce comisiunea de primire și-ar începe activitatea.

2. *Pentru servitort, sau alți indivizi angajați pentru trebuințele agriculturii, proprietarul produent poate*

FOIȚA.

O seară în tranșee.

*Domol s'ascunde-a searelui lumină,
Și tunul urlă tot mai rar, mai rar;
Acroplanul doarme într'un hangar,
Iar dintre brazi s'arată luna plină,*

*E gânditoare, palidă și rece.
Și plină par'că de misteruri sfinte,
Ea peste reci și proaspete morminte
Se'nalță și nepedăboare trece.*

*Al nopții vâl coboară peste lacuri,
Iar o rachetă se coboară în sare
Și cade însoțită de pic-pac-uri;*

*Curând apoi o mină sburdătoare
Vestește ora cruntelor atacuri,
Cu gazuri și materii ardeătoare.*

N. L. Ioanăș.

Preocupări de limbă la romani.

De Dr. C. Pavel.

(Continuare.)

În: *In rerum rusticarum libri III.* atinge într'altel și chestii de bacteriologie modernă, vorbind cu mil de ani înainte de Koch,

Pasteur și Mechnikow despre niște vietăți atât de mici încât nu se pot vedea cu ochii. Aceste sperindu-se foarte repede, se respândesc în aer și cu aerul prin gură ori prin nas ajung în organismul omului, unde pricinuesc tot felul de boale. Cătră sfârșitul vieții trece dela filologie la lingvistica specială și cu lucrarea: *De lingua latina* în 25 de cărți, din cari ne-au rămas în codicile florentian din suta XI. — numai cele dela 5—10, — intră și el în lupta dintre analogiști și anomalisti¹⁾. Începe prin a espune într'un stil simplu, aproape săc, rezultatele de până aci asupra etimologiei, morfologiei și a sintaxei. Spirit ager și pătrunzător cum era, se ferește de orice osostarism științific, insistând pe lângă un fel de compromis între analogiști și anomalisti. *Neque anomaliam, neque analogia est repudianda nisi non est homo ex anima, quod est ex corpore et anima.* Nici anomaliiile și nici analogia nu sunt de a-se desprețui, decumva omul nu constă numai din suflet când cele o făcūt din trup și din suflet. În urma acestor vederi Varro e de părerea: *Consuetudo loquendi est in motu; itaque solet fieri ex meliore deterior ex deterioro melior;* adică felul de-a vorbi al oamenilor e în mișcare — e schimbăcios — de

unde de obicei urmoază, că forma cea bună de azi, ca mâne devine rea și cea rea devine mai bună. — Varro în tratarea chestiilor de limbă e superior tonului obișnuit între gramaticii alexandriini. În aceste polemii aduce o idee nouă. El simte, cel diatăm în istoria lingvistică trebuința de-a studia și a reface originea cuvintelor latinești — nu numai pe baza fonetice simbolice, ci și în legătură cu alte limbi. Nu-i scapă contractul cu limbile învecinate, precum nici imprumaturile din limba elină cu toată influența ei asupra înfripării culturale a romanilor. *Neque omnis origo est nostrae linguae e vernaculis verbis... ut in hominibus quaedam sunt et gentilitates sic in verbis.* Nici nu se poate deriva întreagă originea limbii noastre din cea populară... precum între oameni sunt nemoteni așa și între cuvinte. Astfel fără multă bătaie de cap Varro observă afinitatea dintre numeralile eline și cele latinești. Derivă cu mult norec pe latinescul: *somnus* din elinul *ὕπνος* — (sanscrit: *svapnas*) *sepnus, sumnus, semnus; bes* — din *βός* — *ovis* — *ovis* ș. c. l. Tot astfel: *lectus, lectio* vel a *collectis faliis ad cubandum, vel quod fatigatos ad se allicit, vel a grasso λέκτρον*²⁾. Ne dă exemple de rotacism: *plusima, plurima, Valesii, Valerii;*

¹⁾ Prima ediție apare la 1471 în Roma sub îngrijirea lui Pomponius Laetus; iar ediția principală modernă e cea alui Spengel, Berlin 1895.

²⁾ Varro: *De lingua latina* VI. 66.

reținea cuantul ce li-se cuvine după contractul de servicia, pe timpul dela 15 August 1917 până în 15 Aug. 1918.

Se pot lua în socotință numai servitorii, cari de fapt sunt în serviciu, sau cari la proxima schimbare de servitori se vor angaja. Dacă cuatul reținut l'am socotit pentru mai mulți servitori și apoi nu-mi cuprind atâția, diferența de bucate, — la fiecare pătrar de an, trebuie să o restituim comisiunii pentru aprovizionare.

Cuantul de bucate, ce-l dă proprietarul familiei servitorului, care se află în serviciul militar, încă se reține, când se face calculul.

Proprietarul poate să cumpere bucatele, ce e dator să deie servitorilor săi, numai dacă aceștia pe timpul cumpărării de fapt sunt în serviciul lui; iar pe seama membrilor familiei servitorului militar, numai atunci poate să cumpere bucatele necesari, dacă adevărații, copiii lui, de fapt îndeplinesc oarecare serviciu.

3. Pentru alimentarea lucrătorilor sau prizonierilor necesari la agricultură, numai acolo se poate reține sau cumpăra un cuant de bucate, unde și până aci proprietarul le da și mâncarea.

Numărul lucrătorilor sau al prizonierilor se va determina luându-se în socotință trebuințele anului trecut.

Pentru un astfel de lucrător și pe o lună nu se pot socoti mai mult de 15 kg.

4. Pentru secerat și îmblătit se compută numai ceea ce de fapt am dat în anul 1917; precum și ceea ce ar trebui să dăm înainte de 15 August 1918, ca anticipațiune pentru seceratul și îmblătitul recoltei din anul 1918.

5. Pentru semănătură se poate reținea și cumpăra numai în raport cu cuantul necesar, mărimea tablei sau pământului, ce vom de fapt să-l sămănăm în toamna aceasta ori la primăvară.

Pentru un jugher catastral (de 1600⁰⁰) putem reținea sau cumpăra:

- Grâu = 100 kgr.
- Secară = 110 kgr.
- Orz = 100 kgr.
- Ovăș = 90 kgr.
- Măzărice = 90 kgr. (și anume 65 kgr. orz sau ovăș și 25 kgr. măzărice).
- Meiu = 20 kgr.

Sub titlu de pagubă ce am avea în semănături parte iarna, (prin ger sau șoareci) nu puteam reținea nimic.

Dacă n'am semănat întreg cuantul reținut sau cumpărat spre acest scop, restul trebuie să-l predăm pentru trebuințele publice (ordin. 1292—1917, § 7. M. E.) și anume: grâul, secară, grâul schimbător până în 1 Ianuar 1918; iar cele de primăvară până în 15 Maiu 1918.

6. Pentru mulțirea animalelor.

Numărul animalelor, ce putem ține, se va determina în raport cu mărimea moșiei sau al pământului ce-l avem. Imprejurarea, că cutare proprietar și

înainte de războiu a avut mai multe animale de cât sunt necesare pentru moșia lui, — nu se poate lua în socotință. Excepțiune se face numai cu acei proprietari, cari au lăptărit; dacă laptele îl vând pentru alimentarea publică. Concesiune trebuie să se ceară dela președintele Oficiului pentru alimentare regnicolar, care va stabili și condițiunile.

Este însă strict oprit să se folosească sau să se cumpere pentru nutrirea animalelor: grâu, grâu mestecat, grâu schimbător, secară și meiu.

Cuantul de bucate, ce-l putem reținea sau cumpăra pentru animale se fixează în modul următor:

1. Ovăș pentru cai se poate reținea sau cumpăra numai acolo, unde și până acum s'a dat cailor regulat; apoi pentru mânzi și armăsari.

Pentru un oal pe un an întreg să socotește 500 kgr. iar pentru un oal care îndeplinește continuu o muncă mai grea 700 kgr. ceea ce trebuie constatat cu certificat oficial.

Pentru un armăsar se calculează pe an 1200 kgr.

Pentru un mânz până la un an se socotesc 200 kg. Mânzii mai mari de un an nu pot veni în socotință. Pentru un câțar sau un măgar se socotesc $\frac{2}{3}$ a cuantului de mai sus.

Proprietarii, cari cultivă și cucuruz pot reținea ovăș pe anul întreg numai pentru armăsari și mânzi; iar pentru cai numai până la finea lunii Octomvrie 1917, când adevărat se poate întrebuința și cucuruzul nou.

Tot asemenea putem cumpăra ovăș pe anul întreg numai pentru armăsari și mânzi; iar pentru cai numai până la finea lunii Noemvrie 1917, când adevărat se capătă cucuruz nou.

2. Pentru vitele cornute nu putem reținea nici cumpăra nici orz nici ovăș. Excepție se face cu taurul de prăsilă, pentru care se socotesc 700 kgr. pe an; și cu vițelii până la $\frac{1}{2}$ an. De un vițel dela întărcare și până la $\frac{1}{2}$ an se socotește la zi 50 dkg. Pentru lăptării, — cu învoirea prealabilă a președintelui Oficiului de alimentare regnicolar, — se poate reținea sau cumpăra pentru o vacă cu lapte 700 kgr. ovăș ori orz.

3. Pentru îngrășatul oilor și a caprelor, nu putem reținea nici cumpăra nici orz nici ovăș.

Pentru un berbec de prăsilă se calculează pe timp de 3 luni câte 25 dkg. la zi; iar pentru un miel pe 40 zile câte 10 dkg. ovăș.

4. Pentru ținererea porcilor nu putem reținea nici cumpăra nici orz nici ovăș. Excepțiune fac vierii și scroafele de prăsilă.

— *fatur*, inde infantes, facundus, fama, fari, fas, fatum, fateri a radice: *fav*, *q̄arai*, *q̄hu*, *q̄axw*, redus azi la sanscritul *bhā-mi*, *bhā-ma-s*, *bhā-na-s*, lumen și *bhan*, loqui, *bhan-a-ti* ⁹⁾.

Ca toate aceste și Varro, ca aproape toți etimologii din vremuri, are o samă de derivații și proa ilariante. Astfel: *Reminisse* — cum ea quae tenuit mens ac memoria, cogitando repetentur, *Meminisse* — a memoria, cum quid remansit in mente indeque rursus movetur ⁴⁾.

Monumentum — eo quod mentem moeant ad defuncti memoriam.

Lego-legere — a *λέγω* quod leguntur ab oculis literarum. Ideo etiam legati, quod ut publice mittantur, legantur.

Venator — a vento quod sequitur feram ad ventum et in ventum.

Locus — locus est ubi locatum quid esse potest; ut nunc dicunt conlocatum, veteris id dicere solitos apparet.

Terra dicta eo, quod teritur corpore, hinc in messi tritura quod tunc frumentum teritur, ș. c. l. ⁵⁾

Privitor la contactul cu limbile italice învecinate, sabina și cea etruscă observă: *Nonnulla nomina in utraque lingua habent radices ut arbores quae in confinio nascuntur in utroque agro serpunt; adevărat unele evinse au rădăcini în ambele limbi în tocmai ca și arborii, cari crescând în mezulină, își reînfră rădăcinile și în holda de dincoace și în cea de dincolo. Astfel se înfră așinitatea dintre limba latină și cea sabină: Et arae linguam sabinam olent, — și altarele miroase a limbă sabină. Și ea dovadă aduce ceremoniile împrouate cu cultul unor zeități de proveniență sabină cum sunt: *Flora*, ludi florales; *Vediovis* și *Opis Ops mater* ⁶⁾.*

Păcat însă, că o samă din scrierile lui Varro cum sunt: *De similitudine verborum*; *De origine linguae latinae*; *De sermone latino* s'au perdit. Dar și din ceea ce ne-a rămas dela acest neîntrecut cercetător al limbii latine, ajunge ca să-l punem între cei mai meriteși deschizători de drumuri pe terenul preocupărilor de lingvistică specială.

(Va urma).

⁹⁾ Varro: De lingua latina V. 57. Intre savanții de azi tot mai tare se susține convingerea, că sabinii și indeosebi etruscii au influențat mult asupra romanilor; toată viața intelectuală și religioasă a vechilor romani era pătrunsă de spiritul culturii etrusce. (Schultze, O. Müller, Pauli, Torp).

¹⁾ Varro: De lingua latina VI. 52.

²⁾ > > > VI. 44.

³⁾ L. Oxé: De M. Ter. Varronis etymis quibusdam commentatio Crucenaci 1859, pag. 3—7, 8, 10, 13, 22.

Pentru un vier se socotesc 200 kgr. de ovăs sau de orz; iar pentru o scroafă cu porcei 150 kgr. de orz.

Porci se pot îngrășa numai atâția, câți sunt necesari, pentru anul economic 1917/18, pe seama casei și a economiei.

Pentru îngrășatul unui porc se calculează 500 kgr. orz.

Proprietarul, care cultivă și cucuruz, poate reținea sau cumpăra pentru un porc pus la îngrășat numai 200 kgr. orz, iar pentru porceii dela o scroafă 50 kgr.

Porci mai mulți, decât sunt necesari pentru trebuințele casei și ale economiei, se pot îngrășa numai cu învoirea prealabilă și numai pentru alimentare publică.

Prin un ordin special se vor comunica condițiile și se va spune ce fel de produse și în ce cuant se pot reținea sau cumpăra pentru îngrășatul acestor porci.

5. Pentru găini, rațe, găște ș. a. nu putem reținea nici cumpăra decât numai coade de grâu ș. a.

Pentru o cloacă cu pui se socotesc 35 kgr. pentru o rață, găscă ori curcă cu pui 50 kgr.

Observare. Prin un ordin special se va determina mai târziu și cuantul de cucuruz, care îl putem folosi pe lângă cuantul de orz și de ovăs amintit aici în punctul 1—5.

(Va urma).

† TIT BUD.

Am anunțat, în numărul trecut moartea lui TIT BUD, vicarul Maramurășului, una din cele mai distinse figuri a clerului nostru maramurășan.

Repausatul s'a distins ca preot harnic, scriitor bisericesc, om de inimă, aflându-l în toate mișcările noastre mai de seamă.

Din lucrările lui bisericești remarcăm »Tipicul«, »Concordanța biblică«, »Istoria Episcopilor și a Vicarilor români din Maramurăș«, etc.

»Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramurăș«, precum și Convictul român de băieți din Sighet, sunt de asemenea, foarte strâns legate de numele lui.

Tit Bud era un mănuitor harnic al condeiului; multe ziare ale noastre au publicat articole de ale lui. În coloanele »Unirii« până acum încoace

întâlneam destul de des articole semnate de el.

Născut la 1846, termină liceul în Ungvár și Beiuș, cursurile teologice la Gherla, slujind la altarul Domnului, până ce s'a ridicat la demnitatea de vicar al Maramurășului.

Cu el dispăre încă una din figurile venerabile și simpatice a clerului vechiu.

Odihnească în pace!

Informațiuni.

Cătră cetitori.

P. T. Abonenți sunt rugați să binevoiască a-și renouă abonamentul.

În deosebi rugăm pe domnii reștanțieri, să facă bine să ne plătească, căci speșele edării foaiei sunt mari și din parte-ne am fost destul de indulgenți până acum.

Redacția și Administrația
„UNIRII“.

Episcopii bisericii gr.-or. rămân la Monarhul. Ziarele din Budapeșta aduc știrea, că episcopatul bisericii gr.-or. române a fost primit în audiență particulară de către Majestatea Sa. În legătură cu această audiență, foile maghiare publică unele informații tendențioase ca și când episcopatul bisericii gr.-or. s'ar fi prezentat corporativ împotriva ordinațiunii ministrului Apponyi.

Correspondențul unui ziar din Budapeșta a avut o convorbire cu Il. Sa Dr. Miron Cristea, care în legătură cu zvonurile răspândite a declarat, că episcopatul s'a prezentat în audiență la Majestatea Sa curat numai pentru a depune omagiile bisericii înaintea tronului. Despre chestia ordinațiunii lui Aponyi nici vorbă nu a fost. Cu acesta se va ocupa consistorul metropolitan, care e convocat pe 3 Septembrie la Sibiu. Episcopul e de convingerea, că în chestia ordinațiunii Apponyi, se va ajunge la o futelegere între ministrul Apponyi și corul bisericesc gr.-oriental.

Amneștie pentru militari. Organul oficial recent aduce rescriptul Maj. Sale, în care, la propunerea ministrului de justiție, se acordă eliberarea ostașilor, cari până la edarea acestui ordin au servit în armată cel puțin doi ani, au luat parte în serviciu de front și în lupte cel puțin două luni și în lupte au dovedit vitejie, sau au fost răniți sau au devenit inapți pentru a-și susține viața.

În legătură cu acest ordin, foaia oficială publică și rescriptul ministrului de honvezi, în care se achită ostașii judecați înainte de 17 August 1917 la pierderea libertății. Se achită de pedeapsă total dacă au dovedit atitudine demnă în fața dușmanului.

Ajutoare de stat sistate. Dl. ministru Apponyi cu provocare la dispozițiile §. 22. din art. XXVII—1907. pe motivul intereselor mai înalte de stat, a detras ajutorul de stat, votat ca întregire de salariu, dela următorii învățători gr.-cat. români din Arhidieceșă:

Gedoen Socol din Bucium (com. Făgăraș), Simeon Duma din Ghișasa-de-sus, Toma Bălan din Horeni, Moise Călța din Ilici, Șefron Popa din Ludigor, Gheorghe Ștef din Muntele Băișorarii (com. Turda-Arieș), Ilie Faroga din Șebeș (com. Făgăraș), Olimpia Banciu m. Boer din Vad.

Celelalte vor urma.

Concurs. Cu 1 Septembrie 1917. se scrie concurs pentru următoarele stațiuni doctorele: Comuna Varu, distr. prot. Dârgea; Trestia, distr. prot. Dârgea; Dârgea, distr. prot. Dârgea; Bociu, distr. prot. Morlaea; Pintie, distr. prot. Fărăgău; Poptelec, distr. prot. Dârgea; Rediu, distr. prot. Cojocna; Gădălin, distr. protop. Cojocna; Asinip, distr. prot. Aiud; Ormenișul de Câmpie, distrietul protop. Cătina; Șarmășel, distr. prot. Cătina; Odverem, distr. prot. Aiud; Tușin, distr. prot. Cătina; Ceanul deșert, distr. prot. Turda; Tăud, distr. prot. Almaș; Nierfu, distr. prot. Almaș; Bercea, distr. prot. Almaș; Cicău, distr. prot. Arieș.

Neerolog. † Mărioara Stănilă, elevă a școlii noastre civile, fca primarului Ioan Stănilă din Chesier, a repausat zilele aceste, după un morb scurt, la vârstă de abia 17 ani.

Moartea ei așa de timpurie a lăsat multe păreri de rău între toți aceia, cari au cunoscut-o.

Odihnească în pace!

Posta Redacțiunii.

Dr. Z. P. Articolului i-s'a adaus subtitlul „din afară“, pentru că era în realitate din afară. Redacția scrisese deja un articol în chestie. Acesta e și motivul că s'au făcut unele omiteri, spre a evita repetarea unor lucruri, ce se cuprindeau în articolul nostru anterior.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Socia.

Anunț.

Dna ELENA PFOHL,
soție de căpitan în Bistrița,
primește copii și copile de școală din familii mai bune, cu provederea întregă.

De a-se adresă până în 26 Aug. a. c. în BUDATELKE (Kolozs megye), — din 26 August începând la locuința proprie: BESZTERCE (Holz-Gasse Nr. 41).

Caut

o cărelumă (făgădău) și prăvălie (boltă), provăzute cu licențele și rechizitele de lipsă, bisericești sau comunale, în o comună românească, pentru a-le închiria (esarând), în a căror posesiune să pot intra cel mai târziu în 1 Octombrie n. 1917. Rog pe domnii preoți și învățători sau primari, a-mi aduce la cunoștință și a-mi da informațiile necesare, în scris și recomandat, speșele le voiu restitui și voiu fi recunoscător.

Ioan L. Tocaci

negustor român de 31 ani necăsătorit.

u. p. Dipse

Galaenfalva
(Hocsterce-Nassod m.)

Ioan Socia